

# ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ ΤΑΞΗΣ

## ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2014

### ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ

#### ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Διδαγμένο κείμενο

Πλάτωνος *Πολιτεία* 519D-520A

Ἡμέτερον δὴ ἔργον, ἦν δ' ἐγώ, τῶν οἰκιστῶν τὰς τε βελτίστας φύσεις ἀναγκάσαι ἀφικέσθαι πρὸς τὸ μάθημα ὃ ἐν τῷ πρόσθεν ἔφαμεν εἶναι μέγιστον, ἰδεῖν τε τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν, καὶ ἐπειδὴν ἀναβάντες ἱκανῶς ἴδωσι, μὴ ἐπιτρέπῃν αὐτοῖς ὃ νῦν ἐπιτρέπεται.

Τὸ ποῖον δὴ;

Τὸ αὐτοῦ, ἦν δ' ἐγώ, καταμένειν καὶ μὴ ἐθέλειν πάλιν καταβαίνειν παρ' ἐκείνους τοὺς δεσμώτας μηδὲ μετέχειν τῶν παρ' ἐκείνοις πόνων τε καὶ τιμῶν, εἴτε φαυλότεραι εἴτε σπουδαιότεραι.

Ἐπειτ', ἔφη, ἀδίκησομεν αὐτούς, καὶ ποιήσομεν χεῖρον ζῆν, δυνατόν αὐτοῖς ὃν ἄμεινον;

Ἐπελάθου, ἦν δ' ἐγώ, πάλιν, ὦ φίλε, ὅτι νόμῳ οὐ τοῦτο μέλει, ὅπως ἐν τι γένος ἐν πόλει διαφερόντως εὖ πράξει, ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ πόλει τοῦτο μηχανᾶται ἐγγενέσθαι συναρμόττων τοὺς πολίτας πειθοῖ τε καὶ ἀνάγκῃ, ποιῶν μεταδίδοναι ἀλλήλοις τῆς ὠφελίας ἣν ἂν ἕκαστοι τὸ κοινὸν δυνατοὶ ὣσιν ὠφελεῖν καὶ αὐτὸς ἐμποιῶν τοιούτους ἄνδρας ἐν τῇ πόλει, οὐχ ἵνα ἀφιῇ τρέπεσθαι ὅπῃ ἕκαστος βούλεται, ἀλλ' ἵνα καταχρῆται αὐτὸς αὐτοῖς ἐπὶ τὸν σύνδεσμον τῆς πόλεως.

Ἀληθῆ, ἔφη· ἐπελαθόμην γάρ.

Σκέψαι τοίνυν, εἶπον, ὦ Γλαῦκων, ὅτι οὐδ' ἀδίκησομεν τοὺς παρ' ἡμῖν φιλοσόφους γιγνομένους, ἀλλὰ δίκαια πρὸς αὐτούς ἐροῦμεν, προσαναγκάζοντες τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖσθαι τε καὶ φυλάττειν.

#### ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

**A1.** Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το απόσπασμα: «Τὸ αὐτοῦ, ἦν δ' ἐγώ, ...αὐτὸς αὐτοῖς ἐπὶ τὸν σύνδεσμον τῆς πόλεως.»

Μονάδες 10

**B1.** «Ἐπελάθου, ἦν δ' ἐγώ ... αὐτοῖς ἐπὶ τὸν σύνδεσμον τῆς πόλεως.» Αντλώντας στοιχεία από το απόσπασμα να αναφέρετε τον

σκοπό του Νόμου, σύμφωνα με τον Πλάτωνα, και τα μέσα με τα οποία αυτός πραγματώνεται.

**Μονάδες 15**

**B2.** «Σκέψαι τοίνυν, ...ἐπιμελεῖσθαι τε καὶ φυλάττειν». Να σχολιάσετε το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει ο Σωκράτης στο συγκεκριμένο χωρίο σχετικά με τον εξαναγκασμό των φιλοσόφων να κυβερνήσουν και να αξιολογήσετε τη σωκρατική θέση.

**Μονάδες 15**

**B3.** Ποιες θεμελιώδεις αρετές «ενσαρκώνει» η ιδεώδης πολιτεία κατά τον Πλάτωνα;

**Μονάδες 10**

**B4. α)** Να βρείτε στο παραπάνω διδαγμένο κείμενο μία λέξη ετυμολογικά συγγενή για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: **ικέτης, βωμός, λήθαργος, διεση, αδολεσχία.** (5 μονάδες)

**β)** Να γράψετε στη νέα ελληνική μία παράγωγη λέξη απλή ή σύνθετη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ἔφαμεν, ἰδεῖν, συναρμόττων, ὥσιν, ὠφελεῖν.** (5 μονάδες)

**Μονάδες 10**

#### **Γ. Αδίδακτο κείμενο:**

##### **Λυσίου Κατὰ Ἀλκιβιάδου Α' 11-12**

Θαυμάζω δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴ τις ἀξιοῖ, ἐὰν μὲν τις προσιόντων τῶν πολέμιων τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος τῆς δευτέρας γένηται, τούτου μὲν δειλίαν καταψηφίζεσθαι, ἐὰν δέ τις ἐν τοῖς ὀπλίταις τεταγμένος ἐν τοῖς ἵππεῦσι ἀναφανῇ τούτῳ συγγνώμην ἔχειν. Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡγοῦμαι δικάζειν ὑμᾶς οὐ μόνον τῶν ἐξαμαρτανόντων ἔνεκα, ἀλλ' ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ἀκοσμοῦντων σωφρονεστέρους ποιῇτε. Ἐὰν μὲν τοίνυν τοὺς ἀγνώτας κολάζητε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων. οὐδεὶς γὰρ εἴσεται τὸν ὑφ' ὑμῶν καταψηφισθέντα. ἐὰν δέ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἐξαμαρτόντων τιμωρῆσθε, πάντες πεύσσονται, ὥστε τούτῳ παραδείγματι χρώμενοι βελτίους ἔσονται οἱ πολῖται.

#### **Λεξιλόγιο:**

**πρόσειμι (προσιόντων)= πλησιάζω**

**ἀκοσμέω-ῶ (τῶν ἀκοσμούντων)=** κάνω ασεβείς πράξεις  
**ἄγνως, ἄγνῶτος=** ἄσημος

**Γ1.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παραπάνω κειμένου.

**Μονάδες 20**

**Γ2.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

**α. τῆς τάξεως:** δοτική ενικού

**τοῖς ἱππεῦσι:** κλητική ενικού

**σωφρονεστέρους:** υπόλοιποι βαθμοί στο ίδιο γένος, αριθμός και πτώση

**βελτίων:** το επίρρημα στο θετικό βαθμό

**τούτῳ παραδείγματι:** ονομαστική πληθυντικού

**β. ἀξιοῖ:** β' ενικό Προστακτικής Ενεστώτα

**γένηται:** απαρέμφατο Αορίστου β'

**ἔσται:** γ' πληθυντικό Ευκτικής Μέλλοντα

**πεύσονται:** γ' ενικό Οριστικής Παρατατικού

**χρῶμενοι:** γ' πληθυντικό Οριστικής Ενεστώτα

**Μονάδες 10**

**Γ3.α.** Να αναγνωριστούν από συντακτική άποψη οι ακόλουθες λέξεις: **προσιόντων, δικάζειν, βελτίων, ὑφ' ὑμῶν.**

**Μονάδες 4**

**β. Ἐὰν μὲν τοίνυν τοὺς ἄγνῶτας κολάζητε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων:** Να αναγνωριστεί ο υποθετικός λόγος.

**Μονάδες 2**

**γ. τῶν ἑξαμαρτανόντων:** Να αναλυθεί η μετοχή σε ισοδύναμη πρόταση.

**Μονάδες 2**

**δ. ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ἀκοσμούντων σωφρονεστέρους ποιῇτε:** Η τελική πρόταση να συμπτυχθεί σε τελική μετοχή.

**Μονάδες 2**

### **Οδηγίες προς υποψηφίους**

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη**

σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.

3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ  
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ